

הלכות ציצית – ח

י"ב גודלין לציצית

שוע"ר סי' יא

ה' ד' חוטי הציצית צריך ליתנם לטלית ולכפלים כדי שיהיו ח' חוטין, שנאמר פתיל תכלת, שיהיה כפול כעין פתילה. ולאחר שכפול צריך שיהיה בכל חוט מהח' חוטין **אורך י"ב גודלין**.
יח אם לאחר הטלת ציצית בבגד נסתר הבגד מלמטה בשפתו עד שנפחת מן השפה עד הכנף משיעור מלא קשר אגודל, כשר, **לא הקפידה תורה על זה** שלא תהא הציצית תחת הכנף, **אלא בשעת עשייה**, שנאמר ועשו להם ציצית על כנפי וגו'.

שוע"ר סי' יב

א אע"פ שכבר ביארנו, שבשעת הטלת הציצית בבגד יהיה אורך כל חוט מהח' חוטין י"ב גודלין. מכל מקום, **אם לאחר שהטיל הציצית נפסקו כל הח' חוטין, ולא נשתייר מכל חוט וחוט מד' חוטין הארוכין אלא כדי לעשות בו עניבה ... כשר**.

ב במה דברים אמורים שצריך להיות בחוטין הפסוקין כדי עניבה, כשנפסקו ה' חוטין מהשמונה או יותר. אבל אם לא נפסקו אלא ד' חוטין מהשמונה ... ולא עוד, אלא **אפילו אם נפסקו כל הח' חוטין, וד' מהם נפסקו לגמרי, וד' חוטין אחרים שמצד הב' של הקשר לא נשתייר בהם אלא כדי עניבה**, כשר, כיון שנשתייר מכל חוט מד' חוטין הארוכים כדי עניבה, אין צריך יותר.

ג ויש אומרים, שלעולם אין מכשירין אפילו אם נשתייר כדי עניבה, אלא אם כן נשתיירו ב' חוטין ארוכין שלמים, דהיינו ד' ראשים שכל אחד יש בו י"ב גודלין, מפני שזהו שיעור ומנין חוטי לבן בזמן שהיה תכלת, ולכן אף עכשיו שאנו צריכים להשלים ב' חוטי לבן במקום ב' חוטי תכלת, מכל מקום **להשלמה זו די בחוטין הפסוקים שיש בהם כדי עניבה**, כיון דבשעת הטלת ציצית לבגד היו כל החוטין שלמים. אבל ב' חוטין שהם עיקר המצוה, והיו צריכין להיות אף בזמן שהיה התכלת, אלו החוטין צריכים להיות לעולם בשלימות, ואז מכשירים בשאר החוטין אם נפסקו ונשתיירו כדי עניבה בכל אחד מב' החוטין הארוכים הנפסקים.

לפיכך אם נפסקו ג' ראשים מהשמונה ראשים, אפילו נשתייר בכל אחד מהם כדי עניבה, פסול, לפי שיש לחוש שמא אין ב' ראשים שנפסקו יוצאים מחוט אחד ארוך, אלא כל אחד ואחד מהם בפני עצמו הוא יוצא מחוט אחד ארוך, ואם כן הרי לא נשתיירו ב' חוטין ארוכין שלמים.

אבל אם לא נפסקו אלא ב' ראשים, אם נשתייר באחד מהם כדי שיוכל לעשות עניבה קטנה ... כשר, שהרי אפילו אם אלו הב' חוטין שנפסקו הם יוצאין מחוט אחד ארוך, אעפ"כ לא נפסק חוט הארוך לגמרי, שהרי נשתייר בו כדי עניבה.

אבל אם אלו ב' הראשים יוצאים מצד אחד של הקשר, ובעת עשיית הציצית דקדק לתת סימן בד' ראשים, בענין שלעולם ד' ראשים הללו הם מונחים תמיד ביחד בצד אחד של הקשר, אפילו נפסקו ב' הראשים לגמרי ולא נשתייר בשום אחד מהם כדי עניבה, כשר, משום דבודאי אלו הב' ראשים הם יוצאים מב' חוטים ארוכים, ואם כן הרי נשתייר בכל אחד מב' חוטין ארוכים יותר מכדי עניבה, דהיינו הראש השני השלם.

ו כל מקום שצריך להשתייר כדי עניבה יש אומרים **שצריך להשתייר כל הגדיל שלם ומן הענף ישתייר כדי עניבה**. ויש אומרים שאפילו אם נפסקו במקום שהם כרוכים בגדיל, ולא נשתייר בהם ממקום שנפסקו עד מקום שיוצאים מן הכנף, דהיינו התחלת הגדיל, אלא כדי עניבה, כשר.

שוע"ר סי' טו

ג ואם ירצה לקשור בחוט שנפסק עוד חוט אחר כדי להשלימה ליי"ב גודלין, הרשות בידו ... משום **דהקשירה חשובה חיבור גמור כאילו הן חוט אחד ממש**.

ד אם לאחר שהטיל החוטין בבגד נפסק חוט אחד מד' חוטין הארוכין ולא נשתייר בו כדי עניבה בענין שהציצית פסולה, **אין מועיל לו לתקנו על ידי שיקשור בו עוד חוט כיון שכבר נפסלה הציצית** ... אמרה תורה גדילים תעשה ולא מן העשוי כבר בפסול.

פסקי הסדור הלכות ציצית

אם נפסק אפילו חוט אחד מעיקרו, דהיינו **על הכנף, או אפילו תוך הגדיל**, פסולה.